

Biologisk mangfold
Leknes lufthavn
Vestvågøy kommune, Nordland

BM-rapport nr 2-2010

Dato: 01.12.2010

<p>Tittel: BM-rapport nr. 2 (2010). Biologisk mangfold på Leknes lufthavn, Vestvågøy kommune, Nordland.</p>	<p>Emneord: Biologisk mangfold Naturtyper, vilt, rødlistearter Forvaltning Leknes lufthavn, Vestvågøy</p>
<p>Prosjektansvarlig: Rune Solvang (Asplan Viak) Prosjektmedarbeider: Kjell Magne Olsen (Biofokus)</p>	<p>Dato: 01.desember.2010</p>
<p>Oppdragsgiver: AVINOR</p>	<p>Oppdragsreferanse AVINOR: Ingunn Saloranta (prosjektleder)</p>
<p>Referanse: Solvang, R. & Olsen, K. M. 2010. Biologisk mangfold på Leknes lufthavn, Vestvågøy kommune, Nordland. Avinor BM-rapport nr. 2-2010.</p>	
<p>Sammendrag: Det er gjennomført kartlegging av biologisk mangfold på Leknes lufthavn, Vestvågøy kommune i 2009. Kartleggingen er en del av Avinors kartlegging av biologisk mangfold på alle større sivile lufthavner i Norge. Arbeidet ble startet opp i 2008. Kartleggingen bygger på metodikk i håndbøker fra Direktoratet for naturforvaltning og kravspesifikasjon på kartlegging av biologisk mangfold på Forsvarets eiendommer.</p> <p>Det er kartlagt tre naturtypelokaliteter, dvs. spesielt viktige områder for biologisk mangfold, på/ved Leknes lufthavn. En naturtypelokalitet ligger innenfor Leknes lufthavn og to lokaliteter ligger i lufthavnas influensområde. Det er kartlagt en lokalitet av typen slåttemark. Lokaliteten er vurdert som viktig (B). Slåttemarkene på lufthavna består av ugjødde/lite gjødde sideareal som slås jevnlig fra midten av mai. Slåttemark er en naturtype som har gått betydelig tilbake i Norge. Enkelte av de norske lufthavnene, som Leknes, har verdifulle slåttearealer. Verdiene knyttet til karplanter er ordinære, men foreløpige undersøkelser tyder på at lokaliteten har interessant flora av beitemarkssopp; dvs. sopper knyttet til ugjødde beitemark eller slåttemark. Selv om det ikke foreligger sikre funn av rødlistearter pr i dag.</p> <p>Videre er det kartlagt to lokaliteter i influensområdet; en lokalitet med naturlig fisketomme innsjøer og tjern og kystmyr (Kretjørna med småpytter) som er vurdert som viktig (B) og en lokalitet med kystmyr, såkalt atlantisk høymyr, som på basis av tidligere undersøkelser er vurdert som svært viktig (A). Småpyttene ved Kretjørna (Kretjørna er ikke undersøkt) har en rik fauna av ferskvannsorganismer. Fuglelivet er også rikt med blant annet hekkende horndykker, smålom og trolig flere arter. Områdets fugleliv er lite undersøkt.</p> <p>Det er foreslått forvaltningsråd for naturtypelokalitetene. Forvaltningsrådene bør etterleves for å ivareta biologisk mangfold på de verdifulle lokalitetene. De viktigste rådene er å unngå nedbygging av alle former for tekniske installasjoner innenfor lokalitetene i den grad det er mulig. For Kretjørna, som ligger nord for lufthavna, er det for lufthavna sin del viktig å unngå avrenning av forurensende stoffer til dette vannsystemet.</p>	

Forsidebilde: Sideareal med verdifull slåttemark på Leknes lufthavn. Foto: Rune Solvang.

INNHold

1	INNLEDNING	3
1.1	BEVARING AV BIOLOGISK MANGFOLD OG TRUSLER	3
1.2	REGJERINGENS POLITIKK FOR BIOLOGISK MANGFOLD	4
1.3	OM AVINOR	4
1.4	AVINORS ARBEID MED BEVARING AV BIOLOGISK MANGFOLD	4
2	METODE	6
2.1	DATAINNSAMLING	6
2.2	DOKUMENTASJON	6
2.3	NATURTYPELOKALITETER.....	7
2.4	VILTOMRÅDER	7
2.5	RØDLISTEARTER	8
2.6	FREMMEDE ARTER	8
2.7	AKTIVITETER SOM PÅVIRKER DET BIOLOGISKE MANGFOLDET	9
2.8	FØRVALTNINGSRÅD	9
2.9	KART OG DATABASE	9
3	NATURFORHOLD.....	10
3.1	LEKNES LUFTHAVN, VESTVÅGØY	10
3.2	EKSISTERENDE DOKUMENTASJON OM BIOLOGISK MANGFOLD	11
3.3	BERGGRUNN OG LØSMASSER	12
3.4	GENERELLE NATURFORHOLD	14
3.5	SKJØTSEL	14
3.6	VEGETASJON OG FLORA	14
3.7	FUGL	16
3.8	FERSKVANNSORGANISMER	17
3.9	NATURTYPELOKALITETER.....	19
3.9.1	<i>Kretjørna</i>	19
3.9.2	<i>Leknes lufthavn</i>	22
3.9.3	<i>Bollemyrene</i>	25
3.10	VILTOMRÅDER	27
3.11	RØDLISTEARTER	27
3.12	FREMMEDE ARTER	28
3.13	FØRVALTNING.....	28
4	KILDER	29

1 INNLEDNING

Avinor har fra 2008 igangsatt kartlegging av biologisk mangfold på sivile lufthavner i Norge etter at Forsvarsbygg har kartlagt biologisk mangfold på militære lufthavner. Forsvarsbygg sine kartlegginger viste at mange lufthavner har store naturverdier. I alt 46 sivile lufthavner skal etter planen kartlegges i perioden 2009-2014, hvorav Leknes lufthavn er en av dem. Kartleggingen gjennomføres etter standard nasjonale metodikk for kartlegging av biologisk mangfold fra Direktoratet for naturforvaltning, se metodekapittel i vedlegg.

Flere av lufthavnene har tidligere fått dokumentert store naturverdier innenfor lufthavnen eller i nærområdet. Andre igjen har potensial for interessante naturverdier som hittil er ukjente, men det er også flere lufthavner som trolig har liten naturverdi. Mange lufthavner ligger ved elvedeltaer, elvekanter, strandflater eller lignende flate områder som fra naturens side i mange tilfeller er biologisk rike områder, men som også er lette å bygge ut. Mange lufthavner deler allerede grenser med naturvernområder, spesielt vernende våtmarker. En rekke truede arter er samtidig registrert. Generelt har mange lufthavner viktige ”åpenmarkshabitater” som er leveområder for mange arter, inklusive truede arter. Ugjødslende/lite gjødslende enger (slåttemarker, folkelig omtalt som blomsterenger) finnes ved flere rullebaner og er betinget av den skjøtsel som har vært drevet på lufthavnene. Spesielt de eldre lufthavnene har viktige naturverdier knyttet til ugjødslende/lite gjødslende sidearealer. Her har stedegne masser med frøbanker i jorda lagt forholdene til rette for artsrike blomsterenger som vedlikeholdes ved den skjøtsel som gjennomføres i dag. Slike ugjødslende slåttemarker/beitemarker var tidligere vanlig i jordbrukslandskapet men gjengroing på den ene siden og gjødsling på den andre siden har redusert arealer og naturverdier knyttet til disse naturtypene i stort omfang de siste 10-årene. Lufthavnene utgjør dermed viktige erstatningsbiotoper for slike naturtyper. Både truede og sjeldne karplanter, markboende sopper og ulike insektgrupper som sommerfugler, biller og veps samt fuglearter er knyttet til slike ugjødslende åpenmarksarealer.

1.1 Bevaring av biologisk mangfold og trusler

Bevaring av naturmiljø, spesielt i forhold til truede naturtyper og truede arter er en stor utfordring. Den viktigste årsaken til tap av biologisk mangfold i Norge er at artenes leveområder nedbygges eller forandres sterkt ved endret arealbruk. De viktigste negative påvirkningsfaktorene er direkte nedbygging, intensiv skogsdrift, drenering, grøfting og gjenfylling av våtmark, myr og andre fuktige områder og intensiv landbruksdrift ved gjødsling på den ene siden og gjengroing av viktige kulturmarkstyper på den andre siden. Spredning av fremmede arter og klimaendringer er andre alvorlige påvirkningsfaktorer som i økende grad påvirker det biologiske mangfoldet negativt i tillegg til de nevnte negative påvirkningsfaktorer. Mange av disse påvirkningsfaktorene gjør seg gjeldende ved utbygging, drift og vedlikehold av lufthavner. Det er derfor viktig at lufthavnene kjenner til naturverdier på sine eiendommer slik at man på best mulig måte kan ivareta naturverdiene.

1.2 Regjeringens politikk for biologisk mangfold

Regjeringen har en målsetning om at Norge og sektormyndighetene skal forvalte naturen slik at arter som finnes naturlig skal sikres i levedyktige bestander og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes. Norge har som mål at tapet av biologisk mangfold skal stanses innen 2010. Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) "Biologisk mangfold - Sektoransvar og samordning" gir retningslinjer for hvordan sektorene, inklusive Avinor, skal ivareta hensynet til biologisk mangfold på de eiendommene Avinor forvalter. Regjeringen har underskrevet en rekke internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ivareta biologisk mangfold; hvor (1) Riokonvensjonen av 1992 – konvensjonen om biologisk mangfold; (2) Bonnkonvensjonen av 1983 for beskyttelse av trekkende arter og (3) Bernkonvensjonen av 1979 for beskyttelse av truede arter er de viktigste. Naturmangfoldloven ble vedtatt 1.7.2009 og denne loven vil i større grad gi et juridisk vern til truede arter og naturtyper. Blant annet inneholder loven et generelt krav om aktsomhet for å unngå skade på naturmangfoldet (§ 6) og krav om at beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap (§ 8).

1.3 Om Avinor

Avinor ble opprettet som aksjeselskap, heleid av staten, 1. januar 2003. Eierskapet forvaltes av Samferdselsdepartementet. Avinor har ansvaret for å planlegge, videreutvikle og drive et samlet lufthavnett i Norge. Avinor driver 46 lufthavner i Norge, derav 12 i samarbeid med Forsvaret. Virksomheten omfatter også kontrolltårn, kontrollsentraler og teknisk infrastruktur for flynavigasjon. Sikkerhet har høyeste prioritet for Avinor. Avinor er ansvarlig for å opprettholde riktig sikkerhetsnivå på alle lufthavner. Selskapet er selvfinansierende.

1.4 Avinors arbeid med bevaring av biologisk mangfold

Avinor har som målsetning å redusere miljøbelastningen av sin virksomhet. Avinors styringssystem bygger på forskriftskrav og kvalitetsstandard ISO 9001. Hovedfokus har vært å begrense miljøskadelige utslipp til vann og grunn og å redusere flystøy. Virksomhet på lufthavnene som kan påvirke ytre miljø er spesielt flyavising, baneavising, sprøyting, lagring og håndtering av kjemikalier, håndtering av forurenset avløpsvann, flystøy og forurensning ved brannøvelser. Avinor arbeider også med opprydding og overvåking av forurenset grunn. Biologisk mangfold har ikke vært et prioritert innsatsområde inntil 2008. I forhold til biologisk mangfold er nye aktiviteter som kan påvirke biologisk mangfold knyttet til nedbygging av areal, gjødsling og avskyting av fugl.

Avinor og samferdselsetatene er omfattet av Nasjonal Transportplan 2010-2019 hvor Samferdselsdepartementet har fastlagt følgende etappemål for biologisk mangfold: "Unngå inngrep i viktige naturområder og ivareta økologiske funksjoner". For å kunne forvalte og ivareta viktige områder for biologisk mangfold er det helt nødvendig å kartlegge hvor de viktige områdene finnes. Blant flere forslag til egen måloppnåelse for transportetatene er følgende spesielt relevant for Avinor:

- Redusere antall konflikter mellom det eksisterende transportnettverket og biologisk mangfold.
- Ivareta viktige økologiske funksjoner både ved bygging av ny og ved utvikling, drift og vedlikehold av eksisterende infrastruktur
- Stanse tapet av biologisk mangfold gjennom vektlegging og oppfølging av de overnevnte hensyn gjennom alle planfaser, byggefasen og ved drift og vedlikehold av transportnettverket.
- De største utfordringene når det gjelder transportetatenes påvirkning på naturmiljøet og det biologiske mangfoldet vil være tap og / eller forringelse av leveområder eller funksjonsområder for planter og dyr.

Avinor ønsker derfor å kartlegge biologisk mangfold ved sine lufthavner for å avklare status for egen virksomhet samt tiltak for å ivareta de nevnte målene.

Figur 1. Leknes lufthavn. Foto: Rune Solvang.

2 METODE

Formålet med kartleggingen er å identifisere spesielt viktige områder for biologisk mangfold innenfor lufthavnen. Det har ikke vært en målsetning å få en total karplanteliste for området. Kartlegging av karplanter innenfor naturtypelokalitetene har hatt høyeste prioritet.

2.1 Datainnsamling

Det er utarbeidet en kravspesifikasjon som beskriver kartleggingsmetodikk for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets områder (Forsvarsbygg 2003). Denne kartleggingsmetodikken er også benyttet ved kartleggingene av sivile flyplasser for Avinor. Kravspesifikasjonen gir føringer for rapport, kartproduksjon, lagring av digitale data og utforming av forvaltningsråd. I de etterfølgende kapitler følger en kort beskrivelse av metode for datainnsamling, dokumentasjon og verdisetting.

Kartleggingen bygger på metodikk i følgende håndbøker fra Direktoratet for naturforvaltning (DN):

- "Viltkartlegging" DN-håndbok 11-1996, revidert internettversjon 2006 med oppdaterte vekttabeller (DN 2006)
- "Kartlegging av naturtyper" DN-håndbok 13. 2. utgave 2007 (DN 2007)
- "Kartlegging av ferskvannslokaliteter" DN-håndbok 15-2000, revidert internettversjon 2003 (DN 2003)

Videre er "Norsk rødliste for arter 2010 (Kålås m. fl. 2010), rapporten "Truete vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad & Moen 2001) og Naturtyper i Norge (Halvorsen m.fl. 2009) viktige støttereferanser ved verdisetting.

Dokumentasjon av biologisk mangfold har hovedsakelig foregått ved

- kontakt med Fylkesmannens miljøvern avdeling, kommunen(e), fagfolk og enkeltpersoner med naturfaglig kunnskap om området
- feltarbeid. Under feltarbeidet er det brukt GPS for å kartfeste lokaliteter og forekomster. Feltarbeid er utført av Rune Solvang, Asplan Viak og Kjell Magne Olsen, 23.9-24.9.2009.
- sjekk av Artskart; www.artsdatabanken.no

2.2 Dokumentasjon

Registreringsdelen skal være en rent faglig, verdinøytral og faktaorientert beskrivelse av naturmiljøet basert på de ulike håndbøkene fra DN (se kapittel 4.1). Under feltarbeidet ble det fokusert på naturtyper, ferskvannsmiljøer og viltområder etter DN-håndbøkene, samt fore-

komst av rødlistearter, forekomst av signalarter på verdifulle naturtyper/viltområder og arter som i seg selv er sjeldne og interessante (jfr. DN 2000, DN 2003, DN 2007, Kålås m.fl. 2010).

2.3 Naturtypelokaliteter

DN-håndbok 13-1999 "Kartlegging av naturtyper" (DN 2007) beskriver metodikken ved kartlegging av viktige naturtyper for biologisk mangfold. Denne håndboken fokuserer på naturtyper som er spesielt viktige for det biologiske mangfoldet, dvs. at "hverdagsnaturen" ikke kartfestes. Totalt 56 naturtyper er beskrevet i håndboka innenfor hovednaturtypene myr, rasmark/berg/kantkratt, fjell, kulturlandskap, ferskvann/våtmark, skog og havstrand/kyst. Rapporten "Trueete vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad & Moen 2001) er brukt som støttekriterium ved vurdering av et områdes verdi. Lokalitetene verdisettes etter følgende skala:

A = svært viktig

B = viktig

C = lokalt viktig

Viktige kriterier er

- Størrelse og velutviklethet. Verdien øker med størrelsen på arealet.
- Grad av tekniske inngrep (grad av urørthet)
- Forekomst av rødlistearter
- Kontinuitetspreg (stabil tilstand/stabil påvirkningsgrad over lang tid)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt)

2.4 Viltområder

DN-håndbok 11 "Viltkartlegging" (DN 2006) beskriver metodikk for viltkartleggingen. Viltkartleggingen er en kartlegging av viktige leveområder for viltarter; dvs. for fugl, pattedyr, krypdyr og amfibier, spesielt med fokus på rødlistearter.

Viktige funksjonsområder som for eksempel hekke-/yngleområder, nærings- og rasteområder, reirlokalteter, spillplasser etc. registreres, beskrives og verdisettes.

Viltområder verdisettes som naturtypelokaliteter med A, B og C-områder, selv om viltkartleggingshåndboken pr i dag ikke opererer med C-verdier. Som grunnlag for verdisetting av spesielt viktige viltområder brukes fylkesvise retningslinjer for viltkartlegging i Nordland som retningsgivende (Fylkesmannen i Nordland 2007).

2.5 Røddlistearter

En rødliste er en liste over plante- og dyrearter som er utsatt for betydelig reduksjon i antall eller utbredelse på grunn av menneskelig påvirkning og arter som i verste fall er truet av utryddelse nasjonalt (Kålås m. fl. 2010). Rødlista er utarbeidet etter Den internasjonale naturvernorganisasjonen (IUCN) sine retningslinjer for rødlisting, hvor arter klassifiseres til kategorier basert på en vurdert risiko for utdøing. Norsk rødliste for arter er i hovedsak en prognose for arters risiko for å dø ut fra Norge. Artene på rødlista er i ulik grad truet, se rødlistekategoriene i tabell 5-1. Kriteriesettene (A-E) er nærmere omtalt i Kålås m. fl. (2010). Røddlistearter nevnes i rapporten med rødlistekategori etter navnet.

Tabell 1. Røddlistekategorier i "Norsk Røddliste 2010" (Kålås m. fl. 2010).

Røddlistekategorier		Definisjon
EX	Utdødd	En art er <i>utdødd</i> når det er svært liten tvil om at arten er globalt utdødd.
EW	Utdødd i vill tilstand	Arter som ikke lenger finnes frittlevende, men der det fortsatt finnes individ i dyrehager, botaniske hager og lignende.
RE	Regionalt utdødd	En art er <i>regionalt utdødd</i> når det er svært liten tvil om at arten er utdødd fra aktuell region (her Norge). For at arten skal inkluderes må den ha vært etablert reproduserende i Norge etter år 1800.
CR	Kritisk truet	En art er <i>kritisk truet</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for kritisk truet er oppfylt. Arten har da ekstremt høy risiko for utdøing.
EN	Sterkt truet	En art er <i>sterkt truet</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for sterkt truet er oppfylt. Arten har da svært høy risiko for utdøing.
VU	Sårbar	En art er <i>sårbar</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for sårbar er oppfylt. Arten har da høy risiko for utdøing.
NT	Nær truet	En art er <i>nær truet</i> når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel	En art settes til kategori <i>datamangel</i> når usikkerhet om artens korrekte kategori plassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

2.6 Fremmede arter

Norsk svarteliste 2007 er den første offisielle oversikten over økologiske risikovurderinger for et utvalg av fremmede arter som er påvist i Norge (Gederaas m. fl. 2007). Med økologisk risiko menes om arten kan ha negative effekter på økosystemer, stedegne arter, genotyper eller kan være vektor for andre arter (parasitter, sykdommer) som kan være skadelig for stedegent biologisk mangfold. Et felles kriteriesett har blitt utviklet for å standardisere vurderingene av økologiske effekter på tvers av artsgruppene. I den første versjonen av risikovurderinger av fremmede arter i Norge er artene delt inn i tre kategorier. Totalt 93 arter er vurdert til kategorien høy risiko.

- Høy risiko – Arter som har negative effekter på stedegent biologisk mangfold.
- Lav risiko – Arter som med stor sannsynlighet har ingen eller ingen vesentlig negativ effekt på stedegent biologisk mangfold
- Ukjent risiko – Arter der kunnskapen ikke er tilstrekkelig til å vurdere om de har negative effekter på stedegent biologisk mangfold

2.7 Aktiviteter som påvirker det biologiske mangfoldet

En lang rekke aktiviteter kan påvirke det biologiske mangfoldet negativt. For de verdiklassifiserte områdene er det vurdert hvilke aktiviteter som kan være negative for det biologiske mangfoldet på lokaliteten. Ved vurderinger av negative påvirkningsfaktorer har vi tatt utgangspunkt i NINA-rapport 1996 "Habitatklassifisering og trusselvurderinger av rødlistearter" (Ødegaard m.fl. 1996). Videre har vi også vurdert relevante påvirkningsfaktorer som er listet opp i kravspesifikasjonen fra Forsvarsbygg for militære eiendommer (Forsvarsbygg 2003).

2.8 Forvaltningsråd

Forvaltningsråd er foreslått for å sikre lokalitetene mot skadelig påvirkning eller minimere eventuell negativ påvirkning og slik opprettholde det biologiske mangfoldet på lokaliteten sikt. Forvaltningsrådene er råd i forhold til hvordan man skal ivareta naturverdiene på lokaliteten. Det er ikke pålegg i form av lovparagrafer eller forskrifter. Forvaltningsrådene er av den grunn presentert som "bør-råd" og ikke "skal eller må-råd". Forvaltningsrådene er presentert for hver lokalitet. Forvaltningsråd for de verdiklassifiserte områdene er lagt inn i naturdatabasen Natur 2000.

2.9 Kart og database

Alle registreringer av naturtypelokaliteter, viltområder og interessante artsobservasjoner er lagt inn i databasen Natur2000 (NINA naturdata as 2005). Kartene finnes i målestokk 1:15 000 (vedlegg til rapporten). I forhold til tidligere arbeid for Forsvarsbygg er det gjort en forenkling i kartproduksjonen ved at naturtypelokaliteter og viltområder er presentert på samme kart. Det er dermed ikke behov for et sammenveid kart for disse temaene.

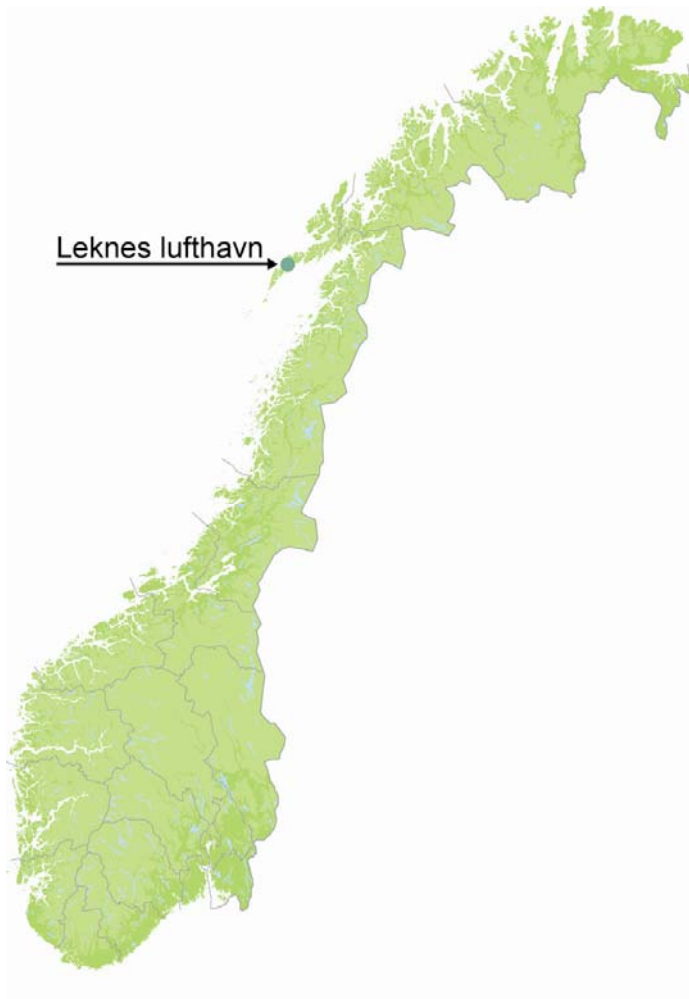
3 NATURFORHOLD

3.1 Leknes lufthavn, Vestvågøy

Leknes lufthavn ligger i Vestvågøy kommune i Nordland og er en av Avinors regionale lufthavner i Norge. Leknes lufthavn var en av flere kortbaneflyplasser som ble åpnet i 1972. Flyplassen har en asfaltert rullebane med lengde 799 meter og bredde 30 meter. I 1998 gjennomførte det daværende Luftfartsverket et forprosjekt for å forlenge rullebanen til 1200 meter, men dette arbeidet ble ikke videreført. Operatør på flyplassen er Widerøe, som pr i dag har sju daglige avganger i hver retning mellom Leknes og Bodø. I tillegg er det enkelte daglige avganger mellom Leknes og Svolvær, samt mellom Leknes og Røst.

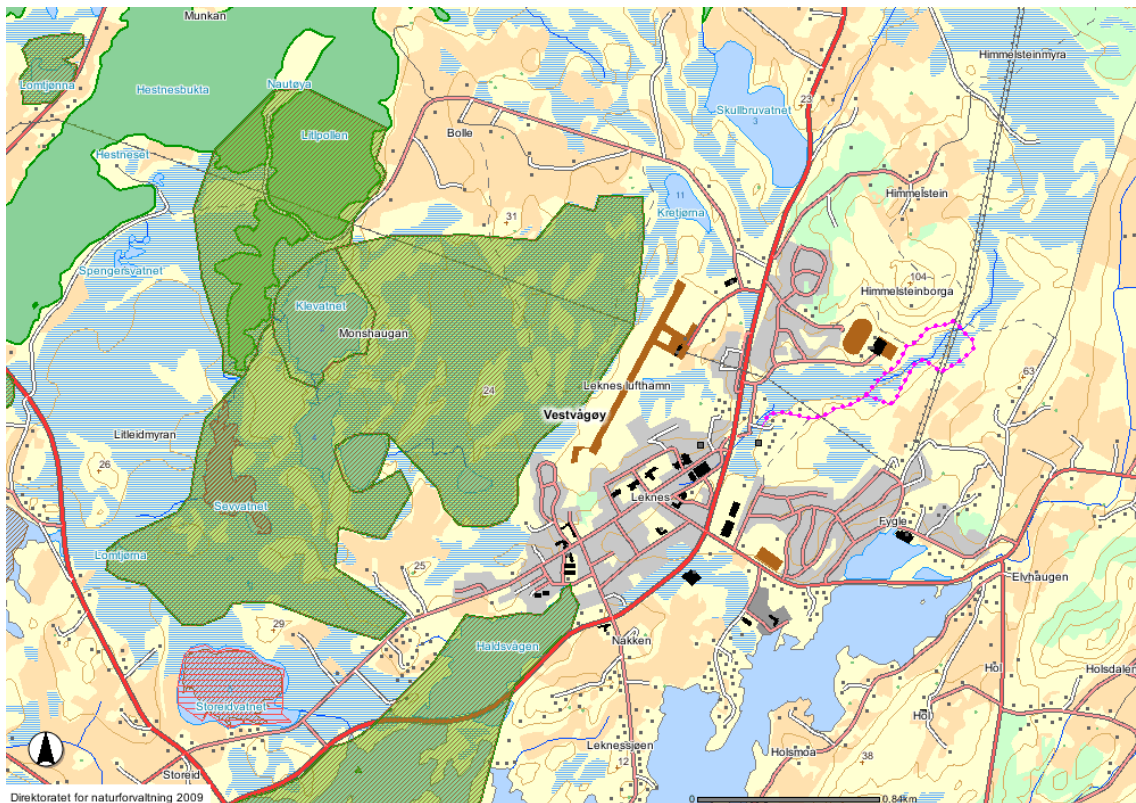
Figur 2. Leknes lufthavn Leknes. Kilde: Avinor.

Figur 3. Leknes lufthavn, Vestvågøy kommune.

3.2 Eksisterende dokumentasjon om biologisk mangfold

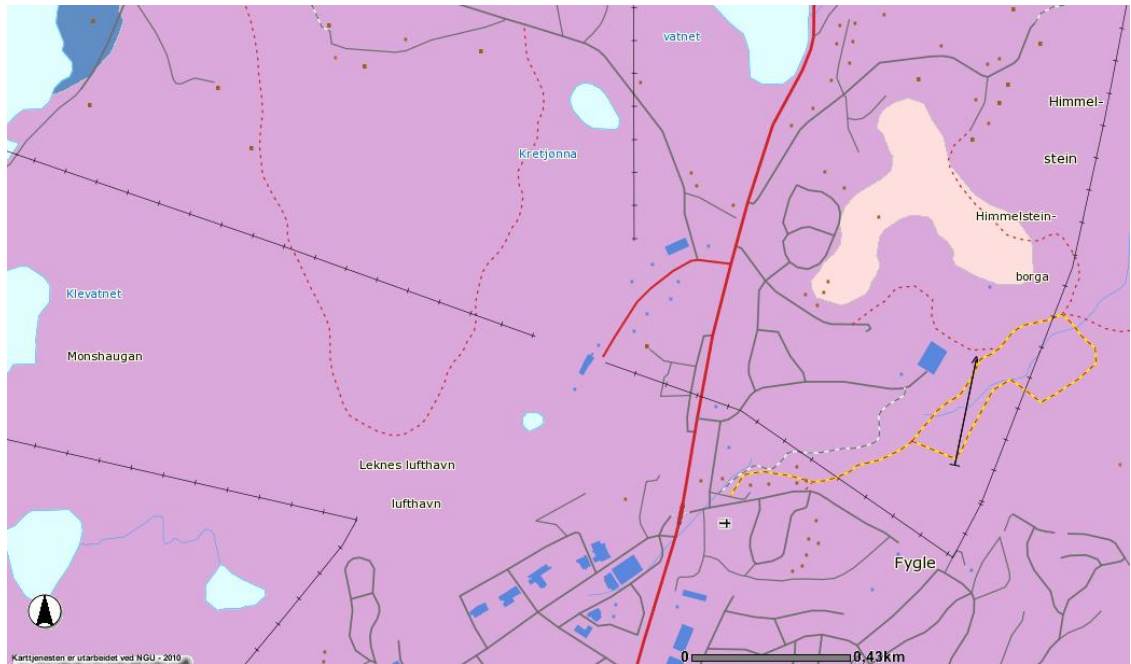
Det er gjennomført naturtypekartlegging og viltkartlegging i Vestvågøy kommune (Strann m. fl. 2006). Ingen lokaliteter ligger innenfor Avinors eiendom, se figur 4, men en stor myrlokaltet er tidligere kartlagt vest for lufthavna. Få registreringer ligger også i Artskart. Det foreligger dermed lite dokumentasjon om naturforholdene på Leknes lufthavn. Det foreligger heller ingen dokumentasjon vedrørende kollisjoner fly og fugl (Christian K. Aas; fly/fugl kontoret pers.medd.).

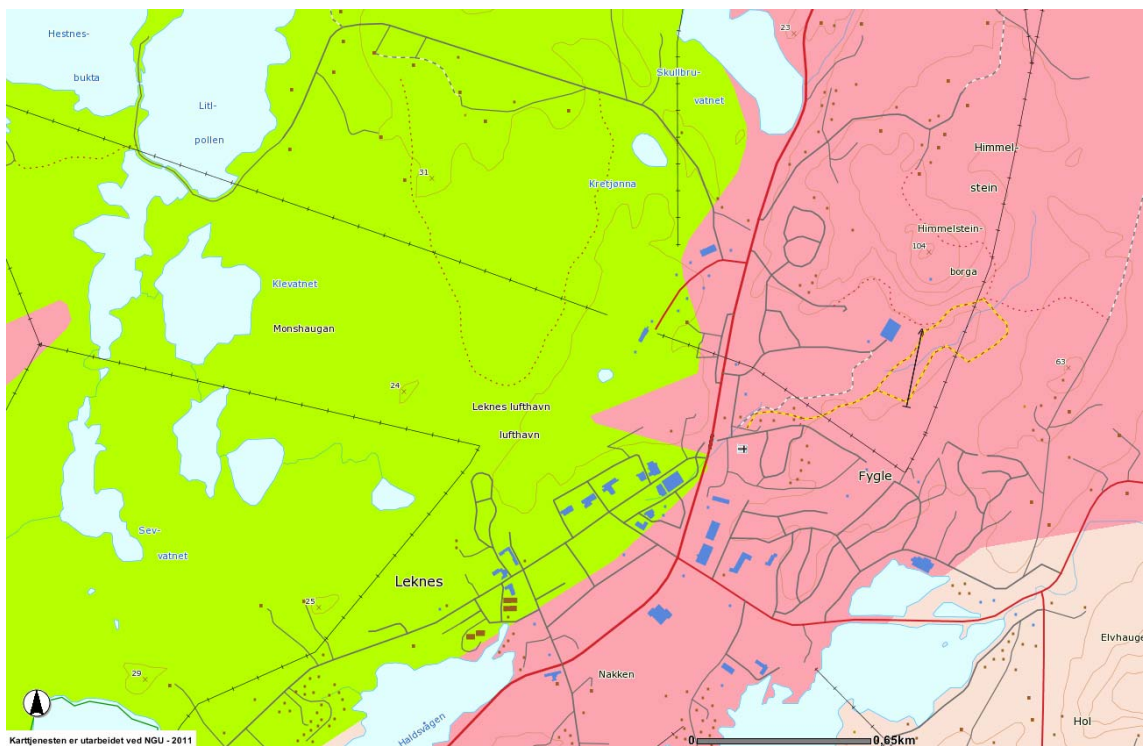
Figur 4. Leknes lufthavn. De grønne områdene på kartet er kartlagte naturtypelokaliteter forut for vår kartlegging (Strann m. fl. 2006). Kilde: www.naturbasen.no

3.3 Berggrunn og løsmasser

Leknes lufthavn ligger innenfor et område med løsmasseavsetninger kartlagt som forvitningsmateriale. Berggrunnen består av meta-suprakrustaler, fra den såkalte Leknes-gruppen. Dette er metamorfe sedimenter dominert av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt. Vi vil anta at det er et betydelig innslag av glimmerskifer som har gitt opphav til forvitningsmaterialet. Løsmassedekket er sannsynligvis tynt men kan være relativt næringsrikt med utvikling av forvitningsjordsmonn med middels bonitet. Dette forvitningsjordsmonnet gir opphavet til noe rikere flora.

Figur 5. Løsmassekart for Leknes lufthavn. Lufthavna består av forvitningsmateriale. Lufthavna er ikke oppgitt i kartgrunnlaget men Kretjørna nord for lufthavna ses i kartet. Kilde: www.ngu.no

Figur 6. Berggrunnskart for Leknes lufthavn. Berggrunnen er dominert av metamorfe sedimenter (meta suprakrustaler) vist med lyst grønt. Lufthavna er ikke oppgitt i kartgrunnlaget men Kretjørna nord for lufthavna ses i kartet. Kilde: www.ngu.no

3.4 Generelle naturforhold

Leknes lufthavn ligger på Vestvågøy i Lofoten. Naturgeografisk ligger Leknes lufthavn i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (Moen 1998). Naturforholdene er preget av vestlige vegetasjonstyper og arter som er avhengige av høy luftfuktighet. Eiendommen knyttet til lufthavnen er liten og består hovedsakelig av sidearealene knyttet til rullebanen. Kartgrunnlaget viser for øvrig en dam/tjern på sør for terminalbygget, men denne dammen/tjernet er fylt igjen.

3.5 Skjøtsel

Sidearealene/sikkerhetsområdene ble gjødslet litt på 1970-tallet og kanskje litt på begynnelsen av 1980-tallet, men så ble det slutt med gjødslingen (lufthavnsjef Malfred Slydal pers. medd.). Det er dermed ikke gjødslet på sidearealene på lufthavnen på 20-25 år. Sidearealene slås fra slutten av mai og ca. annenhver uke avhengig av hvor mye som har vokst fram. På "green-ene" brukes det en liten plentraktor til slått til ca 10 m ut fra banekantene. På "rough-ene" leies det inn en bonde med traktor og beitepusser. Det slåtte "gresset" blir liggende igjen på sidearealene/"engene". Sidearealene utover dette skjøttes med noen års mellomrom, avhengig av oppslag av busker.

3.6 Vegetasjon og flora

Vegetasjonstypene som synes å dominere innenfor sidearealene på lufthavna er frisk fattigeng (G4) etter Fremstad (1997) i mosaikk med fuktig fattigeng (G1) samt tørr lynghei (H1) med krekling og røsslyng. I nordøst er det en liten forsenkning med fattig fastmattemyr og fattig løsbunnmyr (K3 og K4). Øvrige arealer på eiendommen består av sterkt kulturpåvirket mark, dvs. vegetasjon på forstyrret mark hvor artsutvalget oftest helt eller delvis er erstattet av innførte, kulturspredte arter (såkalt skrotemark). Øvrige arealer på lufthavna kan dermed føres til vegetasjonstypen I2 "vegetasjon på vegkanter og skrotemark". Snøbrøyting, klipning, sprøyting, rydding og masseforflytning har på disse arealene medført omfattende endringer av vegetasjonen, slik at vegetasjonssammensetningen er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet. Vedvarende påvirkning gjør at områdene ikke gror igjen med busker og trær. Inn mot gjerdene gror det til med busker og kratt.

Figur 7. Et mindre areal med fattigmyr nordøst på lufthavnen. Foto: Rune Solvang.

Karplantefloraen ved Leknes lufthavn er relativ artsfattig. Utelukkende trivielle arter er registrert. Ryllik, følblom, tiriltunge, småengkall, øyentrøst (*Euphrasia* sp.), engsyre, blåklokke, nyseryllik, fjellmarikåpe, flekkmarihand og rødsvingel opptrer i utpregede engpartier. I de sterkt kulturpåvirkede partier opptrer ”ugressarter” som ugressbalderbrå, nyseryllik, løvetann (*Taraxacum* sp.), vanlig høymole, tunbendel, geiterams, sølvbunke, åkersnelle, reinfann m.m. Sølvbunke dominerer i partier.

Leknes kan ha interessante funn av såkalte beitemarkssopper, dvs. sopparter knyttet til ugjødslet/lite gjødslet beitemark. Dette er et lite undersøkt på Leknes, men noe arter ble bestemt¹. Kjeglevokssopp dominerte på lufthavnen. Av øvrige dokumenterte arter kan nevnes kritt vokssopp, beiterødskivesopp og mørktannet rødskivesopp. Trolig er silkerødskivesopp registrert, men man kan ikke utelukke artene fagerrødskivesopp *Entoloma queletii* (NT) eller *Entoloma kervernii* (VU). En annen art er trolig enten semsket rødskivesopp *Entoloma jubatum* eller *Entoloma fuscotomentosum* (begge NT). Videre er gul slimvokssopp *Hygrocybe vitellina* (VU) eller *Hygrocybe citrinopallida* registrert (Geir Gaarder pers. medd. etter gjennomgang av bilder). Foreløpige funn tyder på at det kan være et potensial knyttet til sjeldne og rødlistede arter av beitemarkssopper på Leknes.

1

Under vår befaring tok vi en del bilder av beitemarkssopper. Noen av bildene kan være av potensielt interessante arter. Bestemmelse av beitemarkssopper er for enkelte artsgrupper og arter spesialarbeid og belegg av sopper må tørkes og mikroskoperes. Det er ikke gjort.

Figur 8. Beitemarkssopper fra Leknes lufthavn. Venstre øverst: Mørktannet rødskivesopp *Entoloma serrulatum*. Høyre øverst: Silkerødskivesopp *Entoloma sericellum*. Under: Kjeglevokssopp *Hygrocybe conica*. Kjeglevokssopp var den vanligste arten av beitemarkssopp under kartleggingen.

3.7 Fugl

Fuglelivet innenfor lufthavna er ikke kartlagt i hekkesesongen men antas å være relativt ordinær. Tjeld, vipe (NT) og måker hekker fast innenfor lufthavnen (Malfred Slydal pers.medd.). Kretjørna nord for lufthavna har et interessant fugleliv hvor flere truede og sjeldne fuglearter hekker eller har trolig hekket. Fuglelivet i Kretjørna med smådammer er fulgt opp i 2010 av Harald Våge, Norsk Ornitologisk Forening Vestvågøya lokallag. For fuglelivet i Kretjørna henvises til lokalitetsbeskrivelsen av naturtypelokaliteten i kapittel 2.9.1.

Figur 9. Horndykkeren som gjorde hekkforsøk ved Kretjørna i 2010. Foto: Harald Våge.

3.8 Ferskvannsorganismer

Foruten Kretjørna (se senere) ble fem mindre pytter ved Leknes lufthavn undersøkt for ferskvannsorganismer. Det er få lignende undersøkelser fra Nordland. Det er generelt en rik fauna av ferskvannsorganismer i området. Ingen rødlistearter ble påvist, men en del arter er påvist som nye for Nordland fylke eller nye for deler av Nordland fylke (i henhold til Strand-systemet, Økland 1981): Vannkalvene *Agabus sturmii* og *Hydroporus incognitus* og vårflue-
ne *Limnephilus auricula* og *Nemotaulius punctatolineatus* er nye for fylket, vannkalven *Agabus serricornis* er ny for nordre del av fylket, og vannløperen *Gerris odontogaster* er ny for fylkesdelen Nordland NV. I tillegg kommer et par arter til som vil være nye for fylket hvis de er riktig bestemt (ikke verifisert pr. 20.12.2010). Sannsynligvis er ingen av disse artene spesielt sjeldne i regionen. Mangel på funn av disse artene skyldes antakelig mangel på ferskvannsundersøkelser. På den andre siden ble ingen av dem funnet under relativt omfattende undersøkelser i Moskenes og Værøy i 2007 (Blindheim m. fl. 2008). Det er trolig mulig å finne flere interessante ferskvannsorganismer, både i den undersøkte delen og i selve Kretjørna som ikke er undersøkt.

Figur 10. Liten dam utenfor lufthavnen i nordvest. Ingen spesielle ferskvannsorganismer er registrert i denne dammen og den er dermed ikke avgrenset som en naturtypelokalitet. Foto. Kjell Magne Olsen, Biofokus.

3.9 Naturtypelokaliteter

Innenfor og ved Leknes lufthavn, Vestvågøy, er det kartlagt tre naturtypelokaliteter, som er vurdert som hhv svært viktig (A), viktig (B) og lokalt viktig (C), se kart i vedlegg 3 og tabell 3.1. To lokaliteter er nye, en er tidligere kartlagt av Strann m. fl. (2006).

Tabell 2. Oversikt over naturtypelokaliteter innenfor Leknes lufthavn, Leknes inkl lufthavnas influensområde.

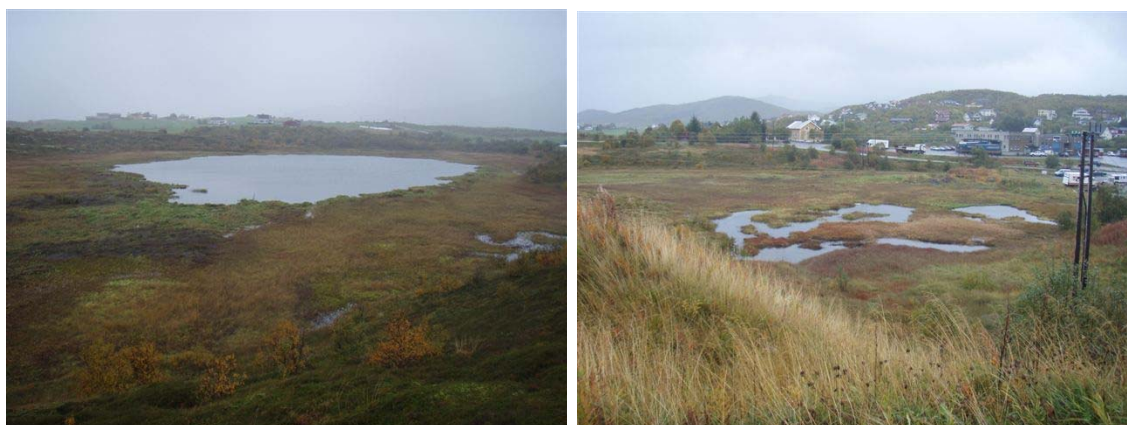
Lok.nr.	Naturbase ID	Lokalitetsnavn	Naturtype	Verdi
1		Kretjørna	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	B
2		Leknes lufthavn	Slåttemark	C
3	BN00037464	Bollemyrene	Kystmyr	A

3.9.1 Kretjørna

Lokalitet	1. Kretjørna
Lokalitetsnummer Natur 2000	186010001
Naturtype	(1) Naturlig fisketomme innsjøer og tjern (2) Kystmyr
Utforming	(1) Lite myrtjern og myrpytt (70 %) (2) Blanding mellom nedbørsmyr og jordvannsmyr (30 %)
Verdisetting	B - Viktig
Areal (daa)	67 daa
Besøkt dato	22.09.2009

Innledning

Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt. Lokaliteten er befart av Kjell Magne Olsen (BioFokus) 22.09.2009. Det er kun de sørlige og østlige deler av denne lokaliteten som er undersøkt botanisk, det vil si at Kretjørna og myr-/sumpområdene rundt denne ikke er undersøkt.

Figur 11. Lokaliteten Kretjørna til høyre og småpytter i sør til venstre. Foto: Kjell Magne Olsen.

Beliggenhet, avgrensning

Lokaliteten ligger like nord for rullebanen på Leknes lufthavn. Lokaliteten består av en forsenkning i terrenget, uten tydelige innløpsbekker, men med tydelig utløpsbekk i østenden.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten omfatter et lite tjern, Kretjørna, og en del større og mindre myrdammer i sørenden av Kretjørna samt det fuktige sump/myrpartiet som forbinder Kretjørna og disse smådammene. Det er også relativt store torvmyr - og sumpområder rundt vannspeilene. Fastmattemyr dominerer med løsbunn/mjukmattemyr i spesielt fuktige partier. Området er fattig til intermediært og rike eller ekstremrike myrpartier opptrer ikke. Utenfor lokaliteten heller terrenget, delvis med gradvis overgang til tørrere vegetasjonstyper. Lokaliteten er kartlagt som en mosaikk av naturlig fisketomme innsjøer og tjern og kystmyr.

Artsmangfold

Området er litt mosaikkpreget, med både myr - og sumpområder og åpent vannspeil. Vegetasjonen domineres av myrplanter, bl.a. duskmyrull og slåttestarr. Ellers finnes bl.a. geitsvingel, elvesnelle, sølvbunke, tepperot, tyttebær, myrfiol, ugrasløvetann, hvitbladtistel, skogstjerne, dunbjørk, krekling, en ubestemt mjølke, dvergbjørk, blokkebær, grønnvier(?), røsslyng, seterfrytle, einer, myrhatt, vanlig arve, smyle, rødsvingel, flaskestarr, hundekjeks, engsyre, broddtelg, sumpmaure, skogburkne, trådsiv, geitrams, vassrørkvein, smårørkvein, gråstarr, kildeurt, strandstjerneblom (m/yngleknopper), myrmaure, hesterumpe, fjellpiggnopp, skrubbær, bukkeblad, engkvein, frynsestarr (?), myrsnelle, enghumbleblom, soleihov, ryllsiv, stortranebær, bjørnekam, rome og hvitlyng. Vannvegetasjonen er fattig med bukkeblad og fjellpiggnopp.

Det ble tatt prøver av ferskvannsfaunaen i dammene i sør, og delvis noe i kanalen mellom disse og Kretjørna. En del av dette er bearbeidet, men ikke alt. Det er generelt en rik fauna i området. Ingen rødlistearter ble påvist, men en del arter er nye for Nordland fylke eller nye for deler av Nordland fylke (i henhold til Strand-systemet): Vannkalvene *Agabus sturmii* og *Hydroporus incognitus* og vårfluene *Limnephilus auricula* og *Nemotaulius puntatolineatus* er nye for fylket, vannkalven *Agabus serricornis* er ny for nordre del av fylket, og vannløperen *Gerris odontogaster* er ny for fylkesdelen NNV. I tillegg kommer et par arter til som vil være nye for fylket hvis de er riktig bestemt, men disse er foreløpig ikke verifisert (pr. 20.12.2010). Sannsynligvis er ingen av disse artene spesielt sjeldne i regionen. Mangel på registreringer skyldes antakelig mangel på ferskvannsundersøkelser (skjønt ingen av dem ble funnet under relativt omfattende undersøkelser i Moskenes og Værøy i 2007). Det er sikkert mulig å finne flere interessante arter, både i den undersøkte delen og i selve Kretjørna. Flora og vegetasjon ser ut til å være nokså triviell i den delen som er undersøkt. Det er trolig ikke andre fisk enn trepigget stingsild i vannsystemet.

Fugl: Lokaliteten har et interessant fugleliv hvor flere truede og sjeldne fuglearter hekker eller har trolig hekket. Horndykker er dokumentert hekkende i 2007 da voksen fugl med to unger ble registrert 2.7.2007 (Harald Våge pers. medd.). Horndykker påbegynte hekking på lokaliteten i 2010, men hekking mislyktes av ukjent grunn (Harald Våge, Norsk Ornitologisk Forening Vestvågøya lokallag). Et smålompar ble observert hekkende på lokaliteten både i 2009 (Jon Olav Larsen pers. medd.) og 2010 (Harald Våge pers. medd.), og hekker trolig relativt fast. Hettmåke (NT) har trolig også hekket. Videre hekker eller hekker trolig arter som brunnakke, toppand, stokkand, krikkand enkeltbekkasin, rødstilk og småspove på lokaliteten (Harald Våge, Johan Sirnes, Ann Britt Pilegaard Simonsen pers. medd.). Videre er stjertand (NT) observert på trekk på lokaliteten både i 2009 og 2010. Stjertand kan også være en potensiell hekkfugl på lokaliteten. Av spurvefugler hekker blant annet heipiplerke, blå-

strupe og sivpurv. Under trekket er sangsvane (NT), stokkand (opptil 60 ind.) krikkand (5 ind.) og toppand (10 ind.) registrert, men dette er basert på kun sporadiske tellinger.

Figur 12. Myrdammene på lokaliteten. Foto. Kjell Magne Olsen.

Bruk, tilstand, påvirkning

Det er trolig ikke fisk i Kretjørna. Det fantes fisk i tjernet for mange 10-år siden, men på grunn av ulike påvirkningsforhold, muligens i form av tilsig av næringsstoffer og annet, og gjengroing av tjernet, har fisken sakte men sikkert trolig forsvunnet (Malfred Slydal, Leknes lufthavn, pers. medd.), og naboer som har bodd i området i nærmere 80 år). Helt i sør/øst er det noe påvirkning i form av dumping av masse, søppel og skrot. Utover det ser lokaliteten ut til å være rimelig intakt. Dersom det er fisk i systemet, kan det være i bruk av sportsfiskere. Lokaliteten er i liten grad truet i dag, men videre utfylling i sør-/østenden må opphøre. Denne fyllingen vil i liten grad kunne true myr - og sumpvegetasjonen i området, men bør uansett ryddes unna.

Fremmede arter

Noe hagelupin finnes på lokaliteten.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) på grunn av at lokaliteten er lite påvirket har en interessant fuglefauna og rik fauna av ferskvannsinvertebrater. Det er dessuten potensial for flere interessante funn av ferskvannsorganismer dersom området blir grundigere undersøkt.

Forvaltningsråd

Forvaltningsråd foreslås selv om denne lokaliteten ligger utenfor lufthavnas eiendom, men ligger i influensområdet, spesielt i forhold til avrenning og forurensning fra lufthavna.

- Fysiske inngrep bør unngås. Lokaliteten bør ikke utsettes for ytterligere inngrep i form av oppføring av bygg, veger, telefonlinjer, masseuttak eller andre former for tekniske inngrep.
- Forurensning fra lufthavnen, som avisningsvæsker og lignende, bør ikke havne i dette våtmarkssystemet.
- Fisk må ikke settes ut. Det vil påvirke negativt ferskvannsorganismene på lokaliteten, og i verste fall føre til utdøing av enkelte arter. Videre vil utsetting av fisk med påfølgende sportsfiske medføre økt ferdsel på lokaliteten. Dette vil medføre forstyrrelser både for rastende og hekkende fugl, og i verste fall medføre at hekkende fugl oppgir hekkingen eller at rastende fugl skremmes vekk fra området.
- Ytterligere grøfting og drenering bør unngås. Grøfter bør fylles igjen for at naturverdiene i området ikke sakte men sikkert skal forsvinne.
- Sjøppel i sør-/østenden bør fjernes.
- Hagelupin bør vurderes fjernet.

3.9.2 Leknes lufthavn

Lokalitet	2. Leknes lufthavn
Lokalitetsnummer Natur 2000	186010002
Naturtype	Slåttemark
Utforming	Frisk fattigeng (G4)
Verdisetting	B – Viktig
Areal (daa)	34 daa
Besøkt dato	22.09.2009

Innledning

Lokaliteten er tidligere ikke kartlagt. Lokaliteten er befart av Rune Solvang (Asplan Viak) og Kjell Magne Olsen (BioFokus) 22.09.2009.

Figur 13. Lokalitet 2. Kortklipte og lite gjødslede sideareal på vestsiden av rullebanen. Stort sett fattig og ordinær vegetasjon dominerer men floraen av beitemarkssopper er interessant. Foto: Rune Solvang.

Beliggenhet, avgrensning

Lokaliteten består av to dellokaliteter og ligger vest og sørøst for rullebanen på Leknes lufthavn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten består av sidearealene til Leknes lufthavn. Kulturpåvirket eng er en av de mest varierte habitattyper vi har i Norge, og utforming er vanskelig å kategorisere etter DN-håndboka men vegetasjonstype frisk fattigeng (G4) synes å passe best.

Artsmangfold

Floraen knyttet til disse slåttemarkene er relativt fattig og triviell. Følblom og tiriltunge er dominerende arter. En del krekling opptrer i partier. For øvrig opptrer arter som ryllik, følblom, tiriltunge, øyentrøst (*Euphrasia* sp.), engsyre, småengkall, mulig flekkmure (avblomstret), blåklokke, nyseryllik, fjellmarikåpe, flekkmarihand (litt) og rødsvingel m.fl. I mer ”påvirkede” partier av lokaliteten opptrer ugressarter som ugressbalderbrå, småsyre, tunbendel, geiterams, sølvbunke m.m.

Soppfloraen av arter knyttet til lite gjødslede slåttemark er trolig mer interessant. Mye sopp ble registrert i forbindelse med befaringen. Av registrerte arter kan nevnes kritt vokssopp, kulevokssopp, kjeglevokssopp (dominerende), blåandrøds kivesopp og mørktannet røds kivesopp. Trolig er silkerøds kivesopp registrert, men man kan ikke utelukke artene fagerrøds kivesopp *Entoloma queletii* (NT) eller *Entoloma kervernii* (VU). En annen art er trolig enten semsket røds kivesopp *Entoloma jubatum* eller *Entoloma fuscotomentosum* (begge NT). Videre er gul slimvokssopp *Hygrocybe vitellina* (VU) eller *Hygrocybe citrinopallida* registrert (Geir Gaarder pers.medd. etter gjennomgang av bilder). Floraen av beitemarkssopp bør følges opp siden potensialet vurderes som relativt stort for interessante funn.

Bruk, tilstand, påvirkning

Arealene slås jevnlig fra midten av mai. ”Gresset” fjernes ikke etter slått. Det er videre vært gjennomført noe gjødsling på slutten av 1970-tallet og begynnelsen av 1980-tallet, men det er ikke gjødslet noe de siste 20-25 år. Sidearealene er naturlig nok påvirket av masseforflytning ved bygging av lufthavnen ved at sidearealene ble planert. Stedegne masser er hovedsa-

kelig benyttet. Strøsand (som svart grus) er i varierende grad spredt utover naturtypelokaliteten.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som viktig (B) på grunn av at lokaliteten med dagens forvaltning er en stor ugjødset/lite gjødset slåttemark med blant trolige forekomster av rødlistede beitemarkssopper. Potensialet for rødlistede beitemarkssopper vurderes som stort.

Forvaltningsråd

- Dagens skjøtselsregime med slått bør fortsette. "Gresset" etter slåtten bør om mulig tas bort da dette gresset medfører en gjødslingseffekt.
- Gjødsling med kunstgjødsel bør unngås.
- Fysiske inngrep bør unngås i størst mulig grad ved bygging av tekniske installasjoner.

Figur 14. Sidearealene på vestsiden av rullebanen slås regelmessig. Foto: Rune Solvang.

3.9.3 Bollemyrene

Lokalitet	3. Bollemyrene
Lokalitetsnummer Natur 2000	186010003
Lokalitetsnummer Naturbasen	BN00037464
Naturtype	Kystmyr
Utforming	Atlantisk høgmyr
Verdisetting	A – Svært viktig
Areal (daa)	2332 daa
Besøkt dato	20.07.2005

Innledning

Lokaliteten er tidligere beskrevet og avgrenset i forbindelse med naturtypekartlegging i Vestvågøy kommune (Strann m. fl. 2006) og gitt ID BN00037464 i Naturbasen. Beskrivelsen under er basert på rapporten til Strann m. fl. (2006). Vi har ikke befart lokaliteten, men tatt den med i rapporten da lokaliteten ligger i influensområdet til lufthavna. Vi har ikke endret avgrensning på lokaliteten.

Figur 15. Bollemyrene sett fra Leknes lufthavn. Foto: Rune Solvang.

Beliggenhet, naturgrunnlag

Lokaliteten ligger vest for Leknes lufthavn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Lokaliteten består av myrkomplekser som ligger spredt mellom Dønvoll i sørvest til Monshaugan/Valset i nord-nordøst. Myrene er undersøkt av Edvardsen (1988). Vorren (1979) har avgrenset myrene og gir følgende beskrivelse. Mellom kollene går det dråg med fattig-mesotrof vegetasjon, og her finnes konsentriske høymyreelementer av typen atlantisk høymyr. Dette er det eneste myrkomplekset i Lofoten som kan sies å høre til den sør-boreale sonen. I grunne dammer og småvann, vokser botnegras.

Artsmangfold

Artsmangfoldet er ikke nærmere beskrevet i rapportene.

Bruk, tilstand og påvirkning

Strann m. fl. (2006) skriver følgende. Det er utbyggingspress mot lokaliteten i form av nydyrking og infrastruktur ettersom det ligger helt inntil både Leknes tettsted og Leknes lufthavn. Lokaliteten er kanskje kommunens viktigste naturområde sett i en større sammenheng. Det er derfor viktig at kommunen tar området inn i arealplanen og vurderer det slik at de biologiske kvalitetene sikres på en best mulig måte. Området bør underlegges en grundig arealgjennomgang fra kommunens side for å få på plass en handlingsplan som vil sikre de biologiske kvalitetene. Området tåler minimalt med inngrep i form av drenering og økt forstyrrelse. Noen av myrene er torvet i tidligere tider.

Verdisetting

Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A) på grunn av at lokaliteten er ei stor atlantisk høymyr. Lokaliteten er kartlagt som en av få A-lokaliteter i Vestvågøy kommune (Strann m. fl. 2006).

Forvaltningsråd

Forvaltningsråd foreslås selv om denne lokaliteten ligger utenfor lufthavnas eiendom, men ligger i influensområdet, spesielt i forhold til avrenning og forurensning.

- Drenering og grøfting bør unngås.
- Oppdyrking bør unngås.
- Fysiske inngrep bør unngås. Lokaliteten bør ikke utsettes for ytterligere inngrep i form av oppføring av bygg, veger, telefonlinjer, masseuttak eller andre former for tekniske inngrep.

3.10 Viltområder

Kretjørna har viktige viltkvaliteter i form av interessant fugleliv hvor flere truede og sjeldne fuglearter hekker eller har trolig hekket. Da avgrensningen av lokaliteten er den samme som for naturtypelokaliteten er fuglelivet beskrevet under presentasjonen av naturtypelokaliteten Kretjørna, se kapittel 2.9.1.

3.11 Rødlisterarter

Det er innenfor gruppen fugl at det er registrert rødlisterarter på lufthavnen og i influensområdet. Vipe (NT) hekker på lufthavnen. Trolig hekker fiskemåke (NT) også. Fiskemåka har kommet på rødlista etter stor bestandsnedgang i Norge de siste årene, men er fremdeles en vanlig fugl. Horndykker (som tidligere var rødlistet) hekker i Kretjørna. En rekke rødlistede fuglearter er registrert på trekk, blant annet stjertand (NT). Dette er en nasjonalt sjelden hekkefugl men kun noen få dokumenterte hekkefunn i Norge årlig. Stjertand kan hekke i Kretjørna. Grundigere undersøkelser hadde med sikkerhet dokumentert flere rødlistede fuglearter på trekk, spesielt ved Kretjørna. Det er videre også potensial for rødlistede beitemarkssopper, dvs. sopper knyttet til ugjødslende/lite gjødslende områder som slås eller beites.

Figur 16. Stjertand hann (NT) Kretjørna. Foto: Harald Våge.

3.12 Fremmede arter

Hagelupin er den eneste kjente fremmede arten som er registrert på Leknes lufthavn. Den er vurdert som høy risiko for stedegent biologisk mangfold i Norge; se for øvrig om fremmede arter i kapittel 4.6.

3.13 Forvaltning

Det er foreslått forvaltningsråd for de verdiklassifiserte lokalitetene i kapittel 2.7. Forvaltningsrådene bør følges dersom man skal ivareta biologisk mangfold på naturtypelokalitetene.

4 KILDER

Artsdatabanken, 2010. Diverse tjenester på nett: Artskart, Artsobservasjoner og Røddlistebasen. www.artsdatabanken.no

Blindheim, T. Klepsland, J., Hofton, T. H., Olsen, K. M. & Abel, K. 2008. Naturtypekartlegging i Moskenes og Værøy 2007

Direktoratet for naturforvaltning, 2003. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN håndbok 15-2000 (revidert i 2003).

Direktoratet for naturforvaltning, 2006. Viltkartlegging. DN-håndbok 11-1996 (revidert internettversjon på nett i 2006).

Direktoratet for naturforvaltning, 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN håndbok 13-1999. 2 utgave 2007.

Direktoratet for naturforvaltning 2009. Naturbase. <http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/>

Edwardsen, H. 1988. Bollemyrene i Lofoten: en plantesosiologisk og økologisk studie. Hovedoppgave i økologisk botanikk, Universitetet i Tromsø, Tromsø.

Elgersma, A. & Asheim, V. 1998. Landskapsregioner i Norge – landskapsbeskrivelser. NI-JOS-rapport 2/1998. 61s.

Folkestad, A. O. 1978. Fylkesvis oversikt over ornitologisk viktige våtmarksområder i Nordland. Miljøverndepartementet. Rapport. 94s. (Leknes s. 79-80).

Forsvarsbygg 2003. Kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets områder. Versjon april 2003.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12: 1-279.

Fremstad, E. & Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 2001-4. 231s.

Fylkesmannen i Nordland, 2007. Viltkartlegging i Nordland. Retningslinjer fra Fylkesmannen til kommunen. 5 s.

Gederaas, L, Salvesen, I. og Viken, Å. (red.). 2007. Norsk svarteliste 2007 – Økologiske risikovurderinger av fremmede arter. 152 s.

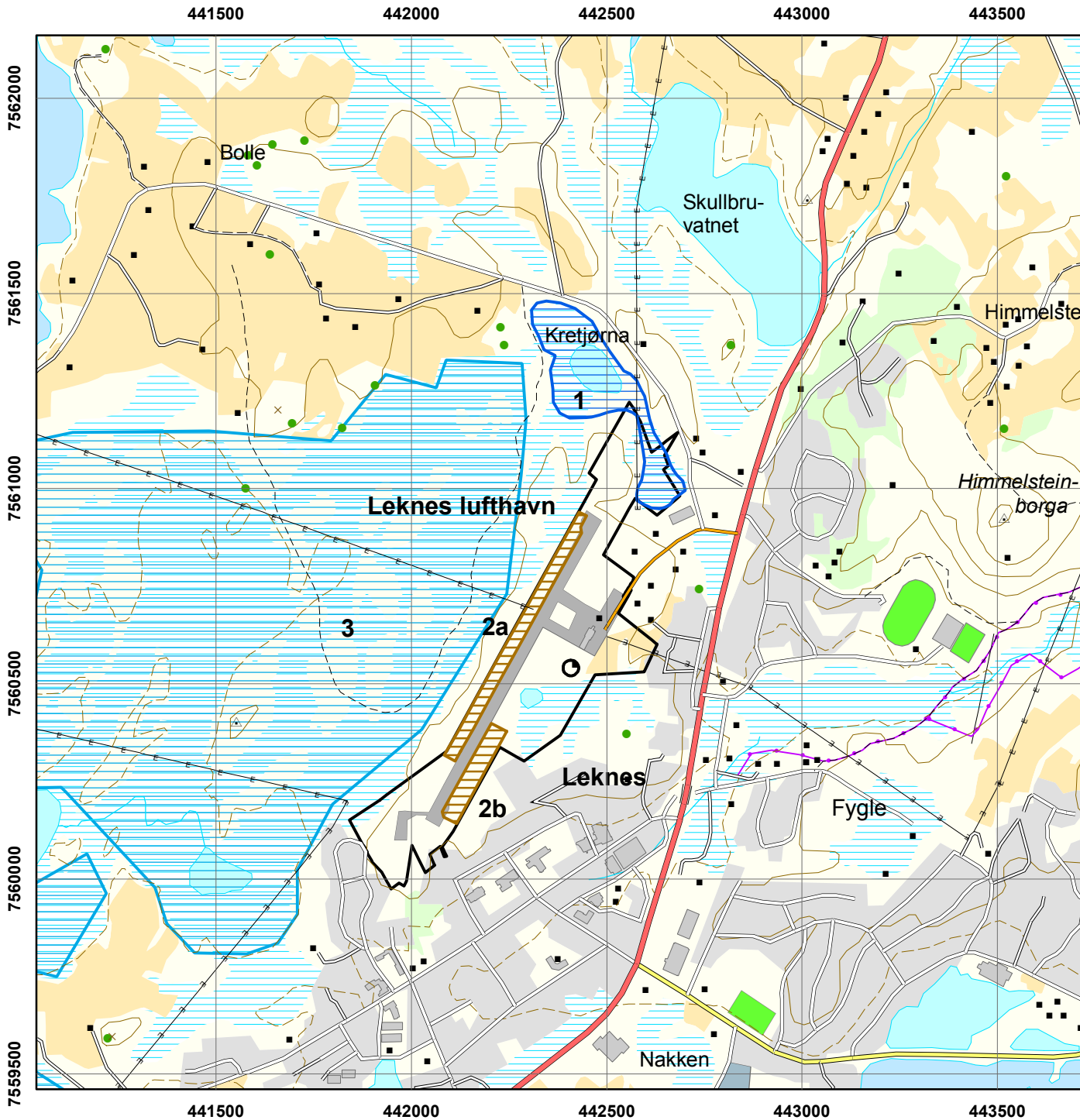
Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H.H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P.B., Norderhaug, A., Nygaard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F. 2009. Naturtyper i Norge – Teoretisk grunnlag, prinsipper for inndeling og definisjoner. Naturtyper i Norge versjon 1.0 Artikkel 1: 1-210.

- Johansen, A. Udatert. Landbruk ”i paradisetts første krets”. Lofoten forsøksring. Notat. 2s.
- Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.
- Mjelde, M. 2004. Kartlegging av biologisk mangfold i kommunene: Ferskvannsvegetasjonen i Nordland. Fylkesmannen i Nordland. Rapport 1-2004. 112s.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk. Hønefoss.
- NINA naturdata as 2005. Natur2000 v. 3.5. Et databaseverktøy for registrering av naturforekomster.
- Norges geologiske undersøkelse 2005. Berggrunnsgeologidatabasen på Internett. <http://www.ngu.no/kart/bg250/>
- Statens Landbruksforvaltning, 2008. Utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Tilråding til Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet. Rapport. 62s.
- Strann, K.-B., Bjerke, J. W., Frivoll, V., Johnsen, T.V. & Sortland, Frantz. 2006. Biologisk mangfold. Vestvågøy kommune. - NINA. Rapport 140. 80 pp.
- Vorren, K. D. 1979. Myrinventeringer i Nordland, Troms og Finnmark, sommeren 1976, i forbindelse med den norske myrreserervatplanen. Tromsura, naturvitenskap nr. 3, Universitetet i Tromsø. 118 pp.
- Ødegaard, F., Bakken, T., Blom, H., Brandrud, T. E., Stokland, J. N. & Aarrestad, P. A. 1996. Habitatklassifisering og trusselvurderinger av rødlistearter. Forslag til standardisert system. NINA Rapport 96. 39 s.
- Økland K.A. 1981. Inndeling av Norge til bruk ved biogeografiske oppgaver – et revidert Strand-system. – Fauna, Oslo 34 (4): 167–178.

VEDLEGG 1

Naturtypekart

LEKNES LUFTHAVN

Biologisk mangfold

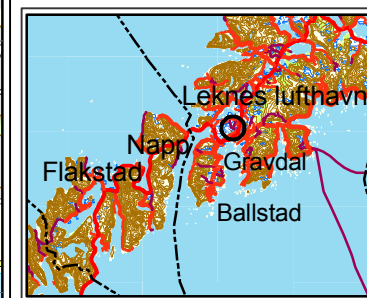
Naturtypelokaliteter

Lokalitetsnummer henviser til Avinors BM-rapport 2-2010.

- Kystmyr (A)
- Kulturlandskap (D)
- Ferskvann/våtmark (E)
- Eiendomsgrense

Lokalitetsnr	Naturtypekategori	Verdi
1	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	B
2a	Slåttemark	B
2b	Slåttemark	B
3	Kystmyr	A

Dato: 11.01.2011

 asplan viak

Kartgrunnlag: N50, Avinors generelle avtale. Alle områder digitalisert med N5 bakgrunnsdata

Datum: Euref89 (WGS84)
Kartprojeksjon: UTM Sone 33

Målestokk
1:15 000

0 100 200M

VEDLEGG 2

Tabell 3. Oversikt over prioriterte naturtyper som skal kartlegges etter DN (2007).

Myr	Rasmark, berg og kantkratt	Fjell	Kulturlandskap	Ferskvann/våtmark	Skog	Havstrand/kyst
Lavlandsmyr i innlandet	Sørvendt berg og rasmark	Kalkrike områder i fjellet	Slåttemark	Deltaområde	Rik edellauvkog	Sanddyne
Kystmyr	Kantkratt		Slåtte - og beitemyr	Evjer, bukter og viker	Gammel edellauvskog	Sandstrand
Palsmyr	Nordvendt kystberg og blokkmark		Artsrik veikant	Mudderbank	Kalkskog	Strandeng og strandsump
Rikmyr	Ultrabasisk og tungmetallrikt berg i lavlandet		Naturbeitemark	Kroksjø, flomdam og meandrerende elveparti	Bjørkeskog med høgstauder	Tangvoll
Kilde og kildebekk i lavlandet	Grotter/gruver		Hagemark	Stor elveør	Gråorheggeskog	Brakkvannsdelta
			Lauveng	Fossesprøytsoner	Rik sumpskog	Rikt strandberg
			Høstingsskog	Viktig bekke- drag	Gammel lauvskog	
			Beiteskog	Kalksjø	Rik blandingsskog i lavlandet	
			Kystlynghei	Rik kulturlandskapssjø	Gammel barskog	
			Småbiotoper	Dam	Bekkekløft og bergvegg	
			Store gamle trær	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Brannfelt	
			Parklandskap	Ikke-forsuret restområde	Kystgransskog	
			Erstatningsbiotoper		Kystfuruskog	
			Skrotemark			